

Lakeman Liften

Een familiebedrijf uit Katwijk met wortels in Medemblick

Op 18 januari 2012 reikte de burgemeester van Katwijk aan de directie van Lakeman Liften de oorkonde uit tot het voeren van het Koninklijk Wapen met de toevoeging 'Bij Koninklijke Beschikking Hofleverancier'. Vanaf dat moment mag het familiebedrijf Lakeman Liften zich Hofleverancier noemen. Hieraan voorafgaand vierde het bedrijf in 2011 zijn honderdjarig bestaan op grootse wijze.

De bakermat van dit prachtige bedrijf, dat onder andere de lift voor het Westfries Archief in Hoorn heeft geleverd, ligt in West-Friesland, in Medemblick om precies te zijn. De geschiedenis van het bedrijf vormt een bijzonder verhaal.

Inleiding

Het is misschien gek maar eigenlijk begint het verhaal met de dood van boerenknecht Theodorus Vijn te Medemblick. Hij overlijdt op 3 november 1878 op de leeftijd van 42 jaar op het adres Breedstraat wijk 4-142. Hij laat zijn hoogzwangere echtgenote Aafje Lakeman, dochter van Jan Lakeman en Niesje Molenaar, met vier kinderen achter. Op 6 december 1878 wordt Doortje, het jongste kind van Theodorus en Aafje, geboren op het adres Breedstraat 4-142.

Volgens het bevolkingsregister woont het gezin Vijn aan de Torenstraat 4B-179.

In 1880 raakt Aafje opnieuw zwanger en op 20 oktober wordt eveneens op het adres Breedstraat 4-142 haar zoon Johan geboren. Haar overleden echtgenoot Theodorus Vijn kan niet de verwekker van het kind zijn dus Johan krijgt de familienaam van zijn moeder: Lakeman.

Het leven van Johan begint met een valse start. Het noodlot achtervolgt hem want op 3 september 1882, als hij bijna twee jaar oud is, overlijdt zijn moeder op 36-jarige leeftijd op het adres Breedstraat 4-142. Ik heb geen verklaring kunnen vinden voor het feit dat het gezin in de Torenstraat woont terwijl voor geboorten en overlijden steeds het adres Breedstraat 4-142 wordt aangegeven.

Jeugd

Of Johan ooit een band met zijn natuurlijke vader heeft gehad is onbekend. Sowieso is er weinig bekend over zijn jeugd. We weten in ieder geval zeker dat hij onder de zorg van de bestuurders van het Rooms Katholieke Gesticht viel. Dit blijkt uit zijn inschrijving voor de nationale militie in 1900.

Afb. 1: De Breedstraat omstreeks 1930.

In het bevolkingsregister uit die tijd ontbreken de data van binnenverhuizingen en dat maakt een reconstructie knap lastig. Aan de hand van de gevonden informatie gecombineerd met hier en daar een aanname kom ik tot het volgende verhaal over zijn jeugd.

Johan ziet op 20 oktober 1880 het levenslicht op het adres Breedstraat wijk 4-142. Hij wordt ingeschreven op het adres Torenstraat 4-179b. Blijkbaar is dit het woonadres van het gezin Vijn-Lakeman. Na het overlijden van zijn moeder op 3 september 1882 komt hij te wonen op het adres Bagijnhof 4-60. Op grond van het feit dat er veel mensen op dit adres wonen en het feit dat bij één van de bewoonsters staat vermeld dat ze binnenmoeder is, neem ik aan dat dit het katholiek armenhuis/weeshuis is.

Later vinden we Johan terug op het adres Bagijnhof 4-39. Volgens het bevolkingsregister komt hij van het adres Torenstraat 4-179 maar dit kan niet kloppen. Vanuit de Torenstraat verhuist hij eerst naar Bagijnhof 4-60 en daarna pas naar Bagijnhof 4-39. Vermoedelijk woont hij vanaf het moment dat hij de lagere school heeft verlaten in bij grofsmid Magnus Koefaal als leerling grofsmid aan het adres Bagijnhof 4-39. Weeshuizen zorgden ervoor dat hun pupillen een vak konden leren en zodoende is Johan waarschijnlijk bij deze smid terecht gekomen.

Volgens het kadaster is Magnus Koefaal geen eigenaar van het pand aan het Bagijnhof maar is het aannemelijk dat hij het van Wilhelmus Vlaming huurt. Op 1 maart 1902 wordt grofsmid Klaas Schuitemaker de nieuwe bewoner van Bagijnhof 4-39. Misschien kan Johan niet zo goed met zijn nieuwe baas opschieten maar in ieder geval vertrekt hij op 8 december van dat jaar naar Assendelft. Hij verlaat dan definitief zijn geboorteplaats Medemblick.

1. Lakeman.	1. 20	1. Medemblick	6. alle Medemblick	1. 1625 millimeters.	1.
2. Johan	2. Oct.	2. Noordhollands	2. Lakeman	Aangezicht <i>ovaal</i>	1.
3. -	3. 1880	3. -	3. Stafje (overleden)	Voorhoofd <i>gevoel</i>	
			4. <i>Beekhuysen van het R.C. Geslacht</i>	Oogen <i>gevoel</i>	
			5. Medemblick	Neus <i>gevoel</i>	
				Mond <i>2003</i>	2.
				Kin <i>blond</i>	
				Haar	
				Wenkbrauwen	
				Merkbare teekenen	
				1679 millimeters.	1.

Afb.2: Inschrijving van Johan Lakeman in het militaire register.

Start bedrijf

Johan werkt bij diverse smederijen als smidsknecht. In december 1909 komt hij terecht bij smederij Van der Laan in Voorhout. Per 1 januari 1911 neemt hij deze smederij over. Op 11 januari van dat jaar trouwt hij met Margaretha Maria Dijkers. Het echtpaar krijgt vier kinderen.

Als ondernemer is hij succesvol. Hij heeft, net als zijn nazaten, ondernemersbloed. Johan Lakeman bouwt de smederij uit tot een mooi bedrijf. Hij begint als grof-, hoof- en kachelsmid en gaat later verder in wagens en landbouwwerktuigen. Helaas wordt Johan niet oud, hij overlijdt in 1923 op 43-jarige leeftijd. Zijn vrouw Margreet zet het bedrijf voort.

Afb.3: Portret van Johan Lakeman (1880-1923) uit Medemblick, grondlegger van Lakeman Liften.

Tweede generatie

Jo, de oudste zoon van Johan en Margreet, neemt op 24-jarige leeftijd het bedrijf van zijn moeder over. In 1937 trouwt hij met Marta Duda en krijgt vijf kinderen. Nadat Marta wegens ziekte wordt opgenomen in een verpleeghuis, wordt Mimi Töbrens de nieuwe levensgezel van Jo.

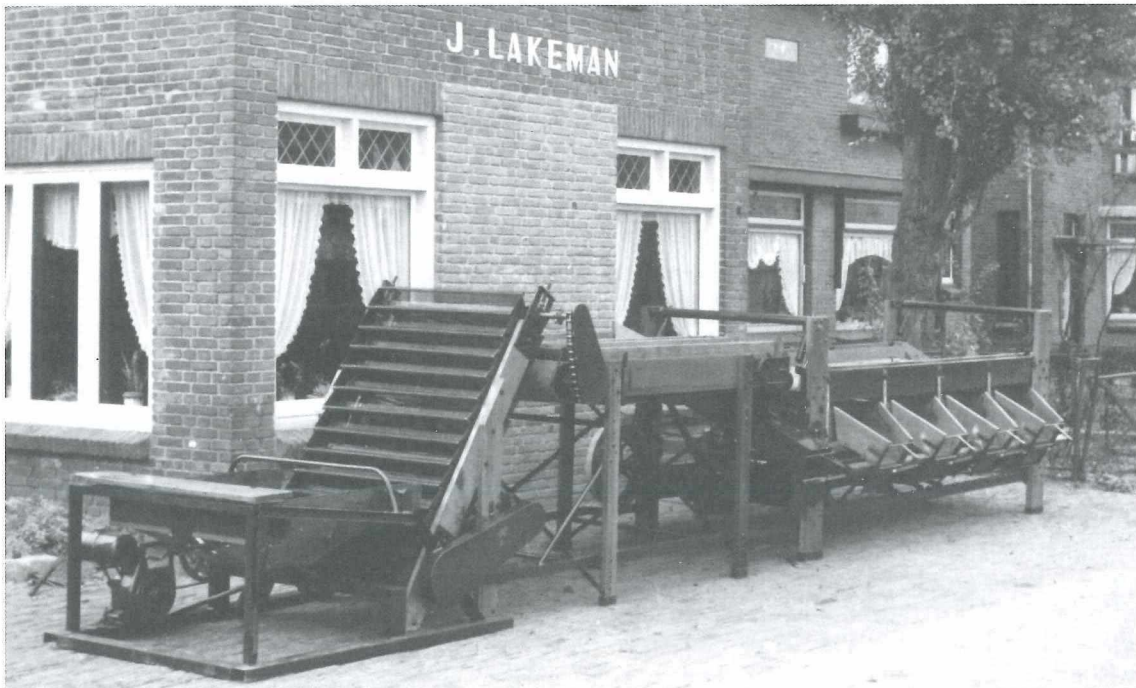
Ze neemt de zorg voor de kinderen op zich en neemt haar eigen kinderen Wim en Daan mee.

Jo is een echte uitvinder. Met name op het gebied van de bollenteelt ontwerpt hij prachtige apparaten. Het bedrijf groeit uit tot een fabriek die vooral gericht is op de bollensector.

In de jaren vijftig verschijnen de eerste mechanisch aangedreven hefinstallaties voor manden met bollen; het begin van de latere specialisatie van het bedrijf.

Derde generatie

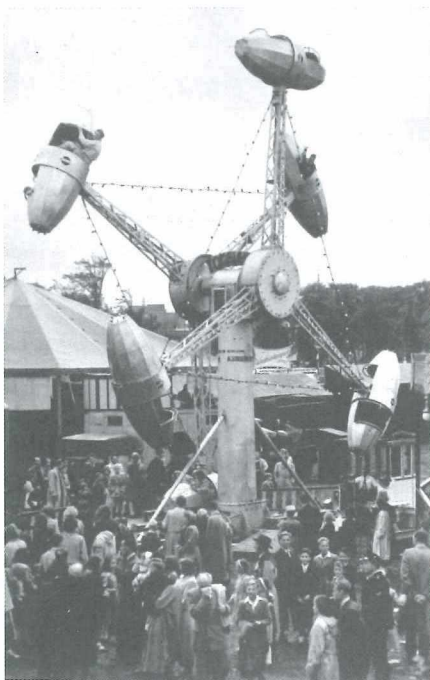
Op verzoek van de huisarts komt Joop, de kleinzoon van Johan, in 1963 in het bedrijf.

Afb. 4: Bollensortermachine van de firma Lakeman.

Maar op dat moment is van enige specialisatie nog geen sprake. Jo pakt alles aan. Zo maakt hij in die tijd ook diverse kermisattracties. Hij gaat op een zeker moment zelf met zijn attracties de kermissen langs omdat de opdrachtgever niet meer aan zijn financiële verplichtingen kan voldoen. Jo overlijdt op 5 maart 1973 op zestigjarige leeftijd.

Hij neemt van meet af aan de directietaken van zijn vader over. Zijn vader overlijdt tien jaar later. Het assortiment is nog steeds breed. Eind jaren zestig/begin jaren zeventig maakt Lakeman machines voor de aardappelverwerkende industrie. Lakeman exporteert veel van deze machines naar het buitenland, zelfs naar Zuid-Afrika.

Afb. 5: Kermisattractie 'Tornado', een product van de firma Lakeman uit de jaren vijftig.

In 1978 gaat het minder goed met het bedrijf; de orders blijven uit en er moet een flinke sanering plaatsvinden. Op advies van de accountant gaat het bedrijf zich nu helemaal specialiseren. Joop kiest voor liften vanwege zijn interesse en de mogelijkheid van deze branche om je te onderscheiden.

Hij gaat verder als Liften- en Machinefabriek Lakeman BV (LML). In 1979 verhuist het bedrijf van Voorhout naar Katwijk. Voorhout kan het bedrijf onvoldoende faciliteiten bieden. Er verschijnt een prachtig nieuw pand aan de Scheepmakerstraat 31.

Vierde generatie

In 1994 gaat Joop Sr. de directie delen met zijn zoon Joop Jr. Vanwege de expansie van het bedrijf wordt een nieuwe bedrijfshal met kantoorruimte gebouwd aan de Lageweg 8 te Katwijk. In 2002 komt neef Perry van Gerven het bedrijf versterken. De nieuwe directeuren hebben een ingenieursopleiding achter de rug. Samen blijven ze proberen hun product steeds te verbeteren.

Afb.6: Bedrijfspannd van Lakeman Liften in Katwijk anno 2012.

Het bedrijf groeit en bouwt in 2005 een extra bedrijfshal voor de opslag van liftonderdelen. Koen, de achtjarige zoon van Joop Jr., hoopt eens het stokje van zijn vader over te nemen. Het zal hem nog heel wat jaartjes studie kosten voor het zover is.

Slot

Speciaal voor het honderdjarig jubileum van het bedrijf is een logo ontworpen bestaande uit vier J's: Johan, Jo, Joop Sr. en Joop Jr. Van de eerste J, Johan, liggen de wortels in Medemblick. Daar is hij geboren en getogen. In Medemblick heeft hij zich kunnen ontplooien als een uitstekend vakman. Waarschijnlijk is het aan het Rooms Katholiek Gesticht te danken dat hij een goede vakopleiding heeft gekregen.

Gepaard met een goed zakelijk inzicht heeft hij hiermee de basis gelegd voor een prachtig familiebedrijf.

Jaap Kroon
Hensbroek, juni 2012

Met dank aan

Hans van Gerven
Directie Lakeman Liften, Katwijk
Westfries Archief, Hoorn

Herkomst afbeeldingen:
Lakeman Liften, Katwijk: 3-6.
Westfries Archief, Hoorn: 2.
Peter Swart, Hoorn: 1.

Voor meer informatie over de historie van Lakeman Liften zie:
<http://www.lakeman.nl/100jaarlakeman.html>.

Muntmeester verdwenen!

In het artikel van Ad Gieling over de muntslag in Medemblick, gepubliceerd in de jaaruitgave van 2011, staat een overzicht van muntmeesters die in Medemblick werkzaam zijn geweest. Onbedoeld is in dit overzicht de naam van Pieter Buijskes weggevallen.

Hij bestierde de munt in Medemblick van 1771 tot 1781. Na zijn vertrek uit de Radboudveste sloot het Medemblicker muntbedrijf voorgoed zijn deuren. Hierbij alsnog het complete overzicht (Tabel 1) plus een afbeelding van een fraaie munt die door Pieter Buijskes in Medemblick is geproduceerd.

1655-1661	Gerrit van Romondt (rozet/bloem)
1682-1691	Gerrit Schuijrmans (rozet/rund)
1711-1714	Coenraad Cramer (kraanvogel)
1715-1720	Jan Knol (knolraap)
1741-1751	Teunis Kist (haan)
1771-1781	Pieter Buijskes (haringbuis)

Tabel 1: Medemblicker perioden, de muntmeesters en door hen gehanteerde muntmeestertekens.

Wilt u reageren op een bijdrage uit de jaaruitgave of heeft u zelf een verhaal geschreven? U kunt contact opnemen met de redactie via info@okv-medenblick.nl of Jaaruitgave Oudheidkundige Vereniging "Medemblick", Pampus 42, 1671 RK Medemblick.